

Alle hens aan dek

ASE Veiligheid

4-6 MAART 2008

DOEL VAN DIT DOCUMENT

In dit document zijn de resultaten vastgelegd van 'ASE Veiligheid', de werkconferentie die gehouden werd van 4 tot en met 6 maart 2008 in Utrecht. Deze resultaten zullen worden voorgelegd om commitment te creëren en besluiten te nemen zoals is vastgelegd in de slotverklaring (zie bijlage).

2

FACILITATIETEAM ~ Anky van den Berg ~ Annemiek de Haan ~ Carla ter Bruggen ~ Fons Ribbers ~ Huib Jans ~ Jesse Muylwijck ~ Jill Wilkinson ~ Maarten Heetebrij ~ Maartje Guikers ~ Mieke de Rooij ~ Monique van Laanen ~ Pascal Brick ~ Stephanie Redeker ~ Simone Valk ~ Toeke van den Bosch ~ Wouter Heijnen ~ De sessie is gefaciliteerd door de *Accelerated Solutions Environment* van Capgemini. Telefoon +31 30 689 16 92

Inhoud

OVER DE ASE VEILIGHEID	4	3
SLOTVERKLARING	10	
INTRODUCTIE	14	
COMMUNICATIE & INFORMATIEVOORZIENING	16	
VRAAGORGANISATIE INFORMATIEVOORZIENING	22	
PROFESSIONALISERING	26	
STRUCTUURVERHELDERING	30	
ONTWIKKELINGEN IN VEILIGHEIDSREGIO'S	34	
DRAAGVLAK	38	
CENTRALE REGIE	40	
AFSLUITING	44	
DEELNEMERS	46	

OVER DE ASE VEILIGHEID

Over de driedaagse sessie “Alle hens aan dek”

4

Op 4, 5 en 6 maart kwamen 70 gezaghebbende personen uit het bestuurlijke en operationele veiligheidsdomein bijeen in de Accelerated Solutions Environment (ASE) van Cag Gemini voor een inspirerende en intensieve sessie over crisisbeheersing. Het doel van deze sessie was om gezamenlijk te bepalen hoe besluitvorming, informatie en communicatie verbeterd kunnen worden om slagvaardig crisissituaties het hoofd te kunnen bieden. Tevens wilden wij bespreken op welke wijze wij versnelling kunnen realiseren in het implementeren van deze verbeteringen. Het concept van de ASE omvat gezamenlijk onderzoek, ontwerp, iteratie, evaluatie, besluitvorming en afstemming van activiteiten. Tijdens de sessie hebben we het proces van Scan, Focus en Act doorlopen.

Het thema van de sessie was “Alle hens aan dek”. De metafoor stond symbool voor de uitdaging om de doelstellingen van de sessie te bereiken. Nederland heeft een rijke zeilvaart historie. De BV Nederland is uitgebeeld in een grote 4-master. De 4-master moet het hoofd bieden aan een zware storm. Het schip beschikt over een grote equipage, onderverdeeld in verschillende disciplines: matrozen, timmerlieden, marconisten, roerganger, etc. Er is sprake van een duidelijke hiërarchie en commandostructuur. De equipage is opgedeeld in beneden en bovendeks; er staan teams klaar per mast om hun zeilen optimaal te trimmen. Koers, zeilen en snelheid moeten in combinatie worden ingeregeld.

Juiste en tijdige informatievoorziening, een effectieve communicatie en een absolute duidelijkheid over eenieders positie en rol op het schip zijn cruciaal om onnodig levensverlies te voorkomen.

SCAN

In de Scanfase zijn we uitgedaagd om met elkaar nieuwe inzichten op te doen door kennis met elkaar te delen. Deze fase had tot doel nieuwe invalshoeken te ontdekken, het teamgevoel te laten ontstaan en gezamenlijke vocabulaire en kennisniveau te ontwikkelen.

5

We zijn gestart met een korte nieuwsflits van ASE News waarbij we geplaatst werden in de actualiteit van het jaar 2010. De sfeer en context van de sessie werd hiermee neergezet. Vervolgens benadrukte Dick Schoof in zijn introductie de doelstelling en de noodzaak tot verbetering van crisisbeheersing en rampenbestrijding. Hij stelde vast dat de zwaarte en breedte van het deelnemersveld zodanig was, dat we een doorbraak moesten kunnen forceren.

Daarna hebben we in teams het in de nieuwsflits geschetste scenario voor het totale veld van crisisbeheersing doorleefd. Hierbij zijn een aantal harde constatering gemaakt: essentiële informatie dringt nu niet door tot de juiste niveaus en er is geen heldere structuur van rollen, verantwoordelijkheden, taken en bevoegdheden. Verandering is lastig, omdat partijen verschillende belangen hebben. Er is geen sprake van rolvastheid in tijden van crises. Ook de professionalisering van het vak crisisbeheersing wordt gemist. We missen regie.

Hierna hebben we vanuit verschillende invalshoeken inspiratie opgedaan. Een reeks van sprekers heeft in drie korte rondes presentaties verzorgd. Glenn Audenaert heeft gesproken over een transformatie in België, Peter van Dolen over de zelfredzaamheid van burgers, Wouter de Jong over lessen van burgemeesters bij eerdere rampen,

Albert Beetsma en Hans van Eck over nazorg al tijdens de ramp, Mireille Beumer over IASV, Peter Schulein over ketendenken in de praktijk, Rob de Wijk over verschil commando- versus coördinatie-structuren, Leo Kooijman over NEC experimenten Andy Mulholland over Mashup Technologies, Hans van Grieken over het Network Enabled Capabilities (NEC) concept en tot slot Maarten Veldhuizen en Laurens Sluys Veer over Lessons Learned Voyager.

Vervolgens hebben we ons vanuit een crisisscenario ingeleefd in actorgroepen (politie, brandweer, GHOR, gemeente en burger). We hebben gesproken over de impact, de verantwoordelijkheden, de acties en de zorgen van deze actorgroepen. In een tweede slag hebben we hetzelfde scenario bekeken vanuit verschillende besturingslagen. Het werd helder dat er een groot gebrek is aan kennis over elkaars verantwoordelijkheden en rollen, dat er een noodzaak is voor veel meer routine en dat er teveel over coördinatie wordt gesproken en te weinig over commandovoering.

Om onze creativiteit, denkrichtingen en mogelijke oplossingsrichtingen zoveel mogelijk te stretchen hebben we ons vervolgens in verschillende werelden (metaforen) ingeleefd en hebben we besproken wat we hieruit kunnen leren en toepassen op onze huidige situatie. We hebben waardevolle lessen geleerd van onder andere de bijenwereld, het menselijk lichaam, een ecosysteem, de Formule 1, bergbeklimmen, het project Mars Pathfinder en het menselijk brein. Deze opdracht heeft ons veel inzichten opgeleverd, bijvoorbeeld: een strakke organisatie helpt, standaardisatie van communicatie en informatie is noodzakelijk, trainen is belangrijk, gebruik het internet en grote veranderingen gaan het beste in kleine stapjes.

Tot slot hebben we onze eigen individuele droomsituatie beschreven en met elkaar gedeeld. We hebben met name besproken hoe we een

doorbraak kunnen forceren, wat we anders moeten doen dan tot op heden om de huidige barrières te overwinnen. Een aantal elementen is hiervoor noodzakelijk: één centrale geldstroom, één visie met centrale regie, één centrale regisseur met mandaat, standaardisatie en professionalisering. De doorbraak is geen 'extreme make over' maar het moet wel anders.

Focus

Op Focusdag zijn in verschillende iteraties mogelijke oplossingen ontworpen en getest. We startten de Focusdag met een korte toelichting op het Decomplexiemodel© crisisbeheersing, welke als voorbereiding op de sessie door het bedrijf Juris is opgesteld. Het model biedt een overzicht van taken en verantwoordelijkheden en geeft de taken per niveau van besluitvorming, per fase in de crisisbeheersing, per

processtap weer. Het model geeft ook een overzicht van de relevante wetten en regelgeving voor crisisbeheersing.

Vervolgens hebben we eerst in verschillende teams gewerkt aan oplossingen om de crisisbeheersingsorganisatie te professionaliseren. Hieruit volgden de inzichten dat de besluitvorming op Rijksniveau sneller moet, we gebruik moeten maken van best practices en dat de structuur van besluitvorming voor grootschalige operaties verhelderd moet worden en dat meer aandacht gegeven moet worden aan nazorg.

8

Daarna hebben we vanuit verschillende invalshoeken aan het communicatie en informatiemodel gewerkt. Er zijn verschillende modellen gebouwd. We kwamen overeen dat het nieuwe model gekenmerkt moet worden door openheid, gemeenschappelijkheid en standaarden. Er werd aangegeven dat er een noodzaak is om te komen tot een centrale regie. De rol van de Raad MIV moet hierin verhelderd worden en er is een noodzaak voor een 'bestemmingsplan' voor de informatievoorziening.

Tot slot hebben we gewerkt aan de transformatie om de oplossingen te implementeren: welke doorbraken kunnen worden gerealiseerd en welke korte termijn activiteiten kunnen worden gerealiseerd? Daarnaast hebben twee groepen een synthese uitgevoerd op de eerdere resultaten van de Focusfase. We hebben vastgesteld dat we een aantal zaken nodig hebben om te professionaliseren. Er zijn crisisgerichte functies waaraan kwaliteitseisen gesteld moeten worden, waarbij opleiding, training en certificering nodig zijn. Besproken is de mogelijkheid van schaalvergroting om kritische massa te kunnen genereren voor specifieke crisisbeheersingsgerichte functies. Er is een noodzaak om invulling te geven aan centrale regie. Tot slot is de noodzaak voor de ontwikkeling van een bestemmingsplan en een programma aanpak met projecten besproken.

ACT

In de Act fase worden de besluiten genomen en gaat de groep over tot concrete actie. De ontwerpen uit de voorgaande dagen worden samen-gevoegd en uitgewerkt tot complete ontwerpen en concrete plannen.

We hebben een openhartige discussie met elkaar gehad, een discussie waarbij de echte problemen zijn geïdentificeerd en met elkaar zijn besproken. De hoofdlijnen van de oplossingsrichtingen zijn besproken en dit heeft tot consensus geleid. Met elkaar hebben we bepaald welke onderwerpen we verder gingen uitwerken.

We hebben vier onderwerpen bepaald die ons streefbeeld bepalen:

- Communicatie en informatievoorziening
- Professionalisering van crisismanagement
- Multidisciplinaire vraagorganisatie
- Structuur verheldering

We hebben drie onderwerpen onderkend, die als voorwaarden gelden om het streefbeeld te kunnen realiseren:

- Centrale regie
- Draagvlak
- Ontwikkelingen veiligheidsregio

We hebben de rest van de dag hard gewerkt om de onderwerpen uit te werken, om vervolgens met een goed gevoel de resultaten aan elkaar te presenteren. Daarnaast is de slotverklaring van de hele sessie opgesteld.

De resultaten en indrukken van deze drie dagen van keihard werken, die soms moeilijk maar zeker succesvol waren, zijn vastgelegd in dit document. Zij vormen de basis waarmee we crisisbeheersing en rampenbestrijding een belangrijke stap voorwaarts brengen. Er is veel enthousiasme en energie onder de deelnemers ontwikkeld om deze resultaten als ambassadeurs verder te dragen.

SLOTVERKLARING

Alle hens aan dek voor crisisbeheersing en rampenbestrijding

10

INLEIDING

Burgers vertrouwen erop dat de overheid maximaal presteert bij rampen en crises.

Crisisbeheersing is een vak dat een hoge mate van professionaliteit moet hebben. Want in een crisis komt het erop aan om slagvaardig te werken. Slagvaardigheid vereist vermindering van de coördinatie, strakkere regie, meer oefening en training. Zo ontstaat routine bij de bestuurlijke en operationele professionals. Zij functioneren als partners in een netwerk dat hen in staat stelt om taak en rol optimaal te vervullen. Daarbij is het van belang dat ieder zijn plaats en rol kent en daarnaar handelt. Voorwaarde voor effectief handelen is dat alle relevante informatie snel en permanent beschikbaar is. Daartoe is een gemeenschappelijk perspectief geformuleerd. Om daar op tijd te komen dient nog deze kabinetsperiode een programma te worden opgesteld en de korte termijn acties daarvan uitgevoerd. Hierbij wordt aangesloten op bestaande initiatieven. Tijdens een werkconferentie van 4 tot en met 6 maart 2008 zijn de belangrijkste elementen geformuleerd. De uitwerking is vastgelegd in een afzonderlijk document.

GEMEENSCHAPPELIJK PERSPECTIEF

Het streefbeeld bestaat uit:

1. een open gemeenschappelijke informatievoorziening tussen alle lagen en kolommen.
 - Informatie is beschikbaar. Actoren in de keten hebben eenzelfde gedeeld beeld. Zij maken daarbij gebruik van open systemen, koppelvlakken en standaarden. De minister van BZK legt die vast op advies van de Raad MIV. Iedere actor beschikt over een marktplaats met informatie die hij/zij kan gebruiken, verrijken en veredelen.
2. multi inzetbare professionals.
 - Selectie van bestuurlijke en operationele professionals vindt plaats op basis van vooraf opgestelde kwaliteitsprofielen en een assessment. Zij beschikken over een certificaat en onderhouden dat.
3. een multidisciplinaire vraagorganisatie voor de informatievoorziening.
 - De "multivraag" bundelt de gemeenschappelijke behoeften van de ketenpartners. Zij vertaalt die naar functionele eisen en adviseert over prioriteiten aan het Veiligheidsberaad. Dit gebeurt integraal en in meerjarig perspectief. De multidisciplinaire vraagorganisatie is opdrachtgever en heeft daarvoor rechtspersoonlijkheid.
4. een eenvoudige structuur met minder spelers en een heldere rolverdeling.
 - Op de drie niveaus (lokaal, regionaal en landelijk) functioneren geroutineerde en gecertificeerde crisiskernteams. Externe partners in de crisisbeheersing schuiven na toestemming aan afhankelijk van de aard van de crisis. Zij staan onder eenduidig bevoegd gezag van het crisiskernteam. Daarnaast kunnen op verzoek van de voorzitter andere, zoals rijksheren en inspecties, deelnemen aan het crisiskernteam

voorwaarden waaronder het streefbeeld wordt gerealiseerd, zijn:

1. een programma onder centrale regie
 - De minister van BZK zal gevraagd worden het opdrachtgeverschap op zich te nemen en om na overleg met de partners tot een voorstel te komen voor krachtige centrale regie.
2. alle ketenpartners doen enthousiast mee
 - Draagvlak en commitment bij sleutelfiguren op landelijk en regionaal niveau zijn noodzakelijk voor het succes van het programma. Knelpunten, zoals de financiën, zijn boven water en opgelost. Er is een strakke communicatiestrategie.
3. het benutten van de ontwikkeling van de veiligheidsregio's
 - De veiligheidsregio's zijn in opbouw. De nieuwe werkwijze op het gebied van de informatievoorziening wordt daar gelijk in meegenomen.

AANSLUITEN BIJ BESTAANDE INITIATIEVEN

Om geen momentum te verliezen gaat de Raad MIV met volledig commitment van Rijk en regio's versneld verder met de uitvoering van de lopende programma's:

Project Portfoliomanagement Veiligheid (PPMV)

Informatiearchitectuur Sector Veiligheid (IASV)

Geografische-informatie (GEO)

Visie op het meldkamerdomein

Nationaal Meldkamersysteem (NMS)

Implementatie netcentrisch werken (NEC)

Het genoemde commitment houdt in dat de financiën voor investering en exploitatie geregeld zijn. Voor een aantal hier genoemde projecten moet de financiering nog worden geregeld.

BZK zorgt ervoor dat alle subsidiestromen op het terrein van de informatievoorziening veiligheid tussen Rijk en regio's worden gebundeld. BZK stemt de inzet af met de Raad MIV.

ACTIVITEITEN KORTE TERMIJN

De activiteiten voor de korte termijn worden beschreven in het eerder genoemde afzonderlijke document.

VERVOLG

Binnenlandse Zaken neemt het initiatief om voor de zomer van 2008 een bijeenkomst te beleggen met de betrokken ministers, bestuurders en andere toonaangevende betrokkenen om commitment te creëren voor deze aanpak en besluiten te nemen over de vervolgacties.

Tegelijkertijd wordt onder regie van BZK gewerkt aan de uitwerking van het programma. Daarbij vindt intensieve afstemming plaats met de ontwikkeling van de veiligheidsregio's en andere lopende initiatieven.

COMMUNICATIE

De sponsors en de deelnemers van de werkconferentie verzoeken de minister van BZK dit document te verspreiden onder alle burgemeesters, commissarissen van de Koningin, het OM, korpschefs, regionaal brandweercommandanten, regionaal geneeskundig functionarissen, directeuren veiligheidsregio's, de ministers van Justitie, Defensie, Verkeer en Waterstaat, VROM, LNV en VWS, en VNG, IPO, Unie van Waterschappen. Zij worden daarmee uitgenodigd om actief mee te doen aan de uitvoering van het programma.

De sponsors en deelnemers vragen actief aandacht voor de realisatie van het programma.

I

INTRODUCTIE | Dick Schoof

“Toen ik net naar het ASE News keek, had ik het gevoel tussen werkelijkheid en fictie te zweven. De geschetste scenario’s lijken veel op de werkelijkheid waarin we op dit moment leven: de ophef rond het uitkomen van de film Fitna van Wilders en het voorbereiden van de grote rampenoefening Waterproof aan het eind van dit jaar.

14

Namens de sponsorgroep: Welkom in de ASE, de Accelerated Solutions Environment. De sponsorgroep heeft goed nagedacht over wat we willen bereiken en of we het jullie kunnen vragen om hiervoor drie dagen de dagelijkse werkzaamheden opzij te leggen.

De sponsorgroep bestaat uit:

- Tjibbe Joustra, Nationaal Coördinator Terrorisme bestrijding
- Ton Annink, Secretaris Generaal van Defensie en de voormalig DG veiligheid
- Hans van der Vlist, DG Rechtshandhaving en Rechtspleging van Ministerie van Justitie
- Cor de Vos, burgemeester van Nieuwegein en sinds recent de voorzitter van de Raad MIV
- en ondergetekende, DG Veiligheid

Ik moet helaas Tjibbe Joustra verexcuseren. U begrijpt dat na het appèl van Balkenende afgelopen vrijdag, de binnen- en buitenland gerelateerde vraagstukken onze aandacht volledig opeisen. Dit maakt zijn aanwezigheid in Den Haag noodzakelijk.

Ik constateerde bij binnenkomst dat ik het merendeel van u ken.

Dat is een belangrijk gegeven in het veld van crisisbeheersing. Als we goed willen communiceren, is het een randvoorwaarde dat we elkaar

kennen. Deze sessie gaat daar zeker aan bijdragen. We zitten hier met een indrukwekkend gezelschap: een Commissaris van de Koningin, burgemeesters, hoge functionarissen uit de verschillende kolommen en hoge beleidsambtenaren. Met elkaar gaan we een slag maken in de wijze waarop we grootschalige rampen en crises beheersen. We gaan ons met name richten op het ontwikkelen van het informatie- en communicatiemodel. We willen hiervoor een goed framework neerzetten. Tot slot willen we met elkaar bepalen hoe we dit model snel kunnen realiseren. We gaan een actieplan ontwikkelen, waar we ons de komende jaren aan kunnen houden. Dit stelt ons in staat om crises beter aan te kunnen, omdat iedereen op het juiste moment over de juiste informatie beschikt om juist te kunnen handelen.

15

Deze sessie duurt drie dagen. U bent hier op vrijwillige basis, niet omdat iemand van hogerhand u heeft opgedragen hier te zijn. Ik hoop dat u het gevoel heeft dat wij met elkaar een verschil kunnen maken en dat u de volle drie dagen mee wilt maken. Wij hebben het zelf in de hand. Wij bepalen het succes of het falen van deze drie dagen. Ik heb er het volste vertrouwen in.

Tot slot moet ik u jammer genoeg aangeven dat, gegeven de actuele problematiek, ik ook op bepaalde momenten in Den Haag zal moeten zijn. Ik zal proberen hier zoveel mogelijk aanwezig te zijn. Ik hoop op uw begrip.

Ik wens ons allen drie buitengewoon goede dagen toe!"

COMMUNICATIE EN INFORMATIEVOORZIENING

*“Een open gemeenschappelijke
informatievoorziening tussen
alle lagen en kolommen.”*

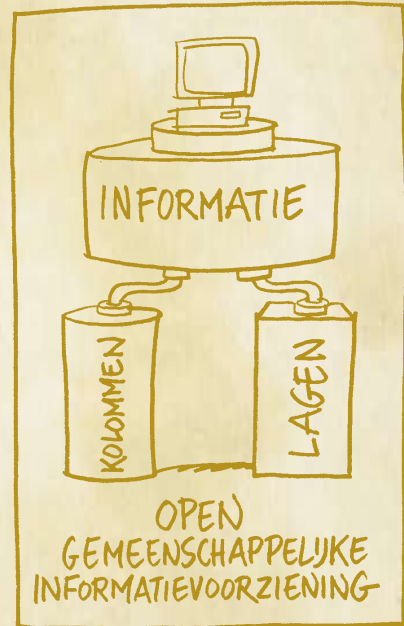
16

Informatie is beschikbaar voor wie het nodig heeft. De actoren in de keten hebben eenzelfde en een gedeeld beeld. Zij maken daarbij gebruik van open systemen, koppelvlakken en standaarden, die door de minister van BZK worden vastgelegd op advies van de Raad MIV.

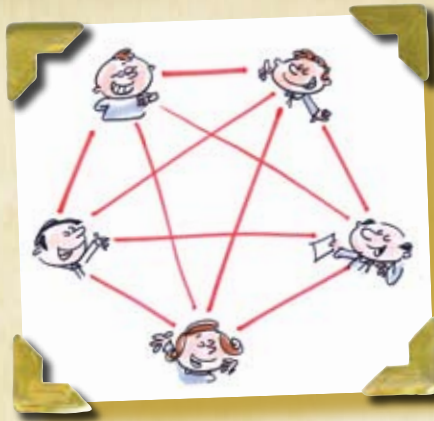
INFORMATIEMARKTPLAATS

Om de open gemeenschappelijke informatievoorziening te realiseren, willen we een marktplaats van informatie ontwikkelen, waar iedere actor informatie kan vinden voor zijn of haar specifieke situatie. Deze informatiemarktplaats is een dynamische samenwerkingsruimte, waar de actoren informatie halen, toevoegen of verrijken. Informatie wordt continu gedeeld. Dit vraagt een andere manier van werken en een volwassen rolname van de actoren.

In deze context wordt vaak de term ‘network enabled’ gebruikt. Het is belangrijk te beseffen dat het bij de informatiemarktplaats niet gaat om een IT-netwerk, maar om een netwerk van mensen. Via de marktplaats staan alle actoren met elkaar in contact. De techniek speelt een belangrijke, maar slechts faciliterende rol.

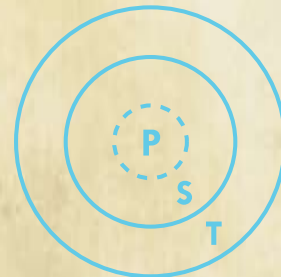
De informatiemarktplaats wordt gerealiseerd door een nieuw programma: 'Verbetering Informatievoorziening Multi (VIM)':

HOE GAAN WE DE GEWENSTE SITUATIE BEREIKEN?

We gaan gebruik maken van bestaande systemen, die we door koppelvlakken gaan ontsluiten. We willen geen nieuw groot systeem bouwen. In de huidige situatie is alle informatie al voorhanden. We hoeven niet méér data te produceren. We willen sturen op koppelvlakken, waarmee we de juiste informatie bij de juiste personen kunnen krijgen. Uiteraard is standaardisatie van data en gegevens in dit initiatief erg belangrijk. We willen ook gestructureerd omgaan met de leveranciers van informatie.

Er zijn verschillende soorten partijen betrokken bij de realisatie van de informatiemarktplaats.

Deze partijen kunnen we verdelen in cirkels. De primaire partijen die direct verantwoordelijk zijn voor het bestrijden van crises en rampen zitten in het hart van de openbare veiligheid. De secundaire partijen kunnen leveranciers zijn. We stellen eisen aan deze leveranciers, maar we werken ook goed met hen samen om hen betrokken te houden. Tertiaire partijen zijn actoren die eveneens groot belang hebben bij een goede informatievoorziening in crisissituaties, zoals burgers, beveiligingsbedrijven en overige partijen uit de private sector.

P = Primair
S = Secundair
T = Tertiair

Financiering is een belangrijke randvoorwaarde. Niet alle partijen maken even intensief gebruik van de mogelijkheden van het systeem. De binnenste partijen zullen meer invloed op het systeem willen uitoefenen, dus zij zullen het merendeel betalen. Financiering hiervan dient nader te worden uitgewerkt.

We sluiten aan bij bestaande initiatieven, zoals GDI, het NEC-project, IASV en AVLS/GIS. Deze projecten zijn voor een deel al gefinancierd.

RISICO- EN SUCCESFACTOREN

We onderkennen de volgende risicofactoren:

- Het commitment dat in de ASE sessie is ontstaan, wordt door allerlei factoren niet omgezet in deelname aan het project.
- Er ontstaat dominantie binnen de keten.
- Er is geen goede aanbodorganisatie die multidisciplinaire vragen ondersteunt.
- Er is onvoldoende ondersteunende infrastructuur om ons initiatief uit te voeren.
- In de uitvoering sluiten we niet aan op de behoefte.
- De aanbodorganisatie heeft onvoldoende capaciteit.

19

We zien de volgende succesfactoren:

- “Zien doet geloven.” We willen kleinschalig beginnen.
We demonstreren stap voor stap hoe goed de marktplaats werkt.
Zo trekken we steeds grotere groepen gebruikers over de streep.
- Goede communicatie is belangrijk.
- Door goede inhoud en kwaliteit te leveren, verleiden we gebruikers om deel te nemen in het programma. (“What’s in it for me?”)
- We gaan naar een multidisciplinaire aanbodorganisatie.
- Er moet een samenwerkingsverband van meerdere publieke IT organisaties komen, die multidisciplinaire technische faciliteiten kunnen realiseren.
- We gaan nauw aansluiten bij de behoeften van de gebruikers.

Deze oplossing is niet alleen belangrijk voor multidisciplinaire informatievoorziening. Ook monodisciplinair is de marktplaats uitermate bruikbaar. Als bijvoorbeeld meerdere korpsen gebruik kunnen maken van dezelfde informatie is dat heel waardevol.

HOE KUNNEN WE VERSNELLEN?

We willen beginnen met een enthousiaste regio, die op zowel bestuurlijk als operationeel niveau in het programma mee gaat werken. In de regio worden alle kolommen betrokken en is er ook ruimte om andere partijen zoals Ministerie van Defensie mee te laten doen. Een allesomvattende analyse van benodigde functionaliteiten zou maanden in beslag nemen. Daarom starten we met een haalbare scope om snel resultaat te kunnen laten zien. We vragen de gebruiker de 30 belangrijkste vragen op te stellen. Deze vormen de basis voor het vaststellen van het eerste programma.

Daarnaast nemen we nog een aantal concrete stappen om het programma te versnellen. We ontsluiten informatiebronnen en vragen support bij gegevensleveranciers, zoals het kadaster. We gebruiken lopende initiatieven en koppelen bestaande netwerken. We zullen onszelf timeboxen door te denken in releases, plateaus en mijlpalen. We willen binnen zes maanden een eerste release opleveren, om momentum te creëren en vast te houden.

Het is van belang om de regio rust te geven om aan het project te werken. We stellen wel kaders en leggen een duidelijke vraag neer, maar we willen niet dat iedereen zich met het project gaat bemoeien. We moeten de beste mensen voor dit project opstellen. Die zijn moeilijk vrij te maken, maar als je een stap voorwaarts wilt maken, heb je de beste mensen nodig. Het absorptievermogen van de regio's is een belangrijk aandachtspunt.

We motiveren de regio's door meer te doen dan alleen budget vrij te maken. We vragen veel van de regio's en daar moet iets tegenoverstaan. We kunnen bijvoorbeeld onze waardering tonen door awards uit te reiken.

Tenslotte creëren we een implementatieteam dat de resultaten ook naar andere regio's uitrolt. Na de eerste implementatie, kunnen de teamleden hun ervaring inzetten in andere regio's.

STAPPENPLAN

We hebben op hoofdlijnen beschreven langs welke stappen we dit programma kunnen uitvoeren.

We kunnen morgen al beginnen met kwartiermaken. Over drie maanden (T+3) kan het programma operationeel zijn. Dan moeten een aantal dingen zijn geregeld, zoals commitment bij het Rijk, het Korpsbeheerdersberaad en Veiligheidsberaad. Hiervoor moeten we een afsprakenstelsel vastleggen in een convenant, waarin ook het budget is geregeld. Op T+5 kunnen we bestaande projecten adopteren. Denk hierbij aan IASV, CMS, NMS, GDI, ALVS en SVS. We doen dit zonder de voortgang van deze projecten te belemmeren. We willen de dynamiek in de projecten behouden. We hebben een zogenaamde 'satéprikker' nodig die de samenhang van de projecten duidt. Op T+8 kunnen we nieuwe projecten gaan starten en op T+11 kunnen we de eerste resultaten tonen.

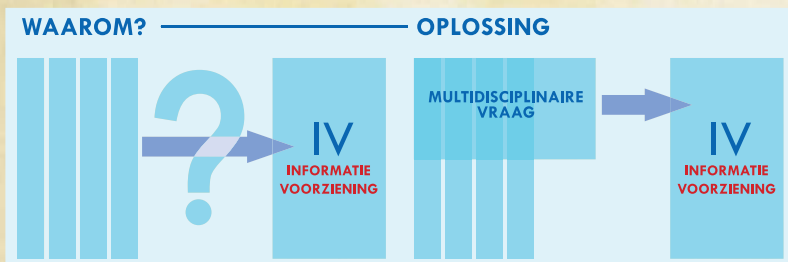

VRAAGORGANISATIE INFORMATIE VOORZIEN- ING

“Een multidisciplinaire vraagorganisatie voor de informatievoorziening.”

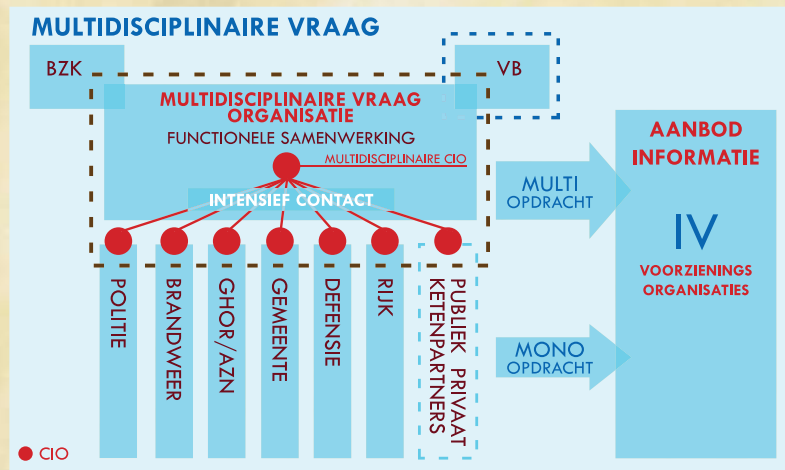
22

De ‘multivraag’ bundelt de gemeenschappelijke behoeften van de ketenpartners. Zij vertaalt deze naar functionele eisen en adviseert over prioriteiten aan het Veiligheidsberaad en het Rijk. Dit gebeurt integraal en in meerjarig perspectief. De multidisciplinaire vraagorganisatie is opdrachtgever en heeft rechtspersoonlijkheid.

De multidisciplinaire vraagorganisatie brengt de informatiebehoefte van de veiligheidspartners in kaart. De belangrijkste informatiebehoeften worden op uniforme wijze ingevuld en in opdracht gegeven aan de aanbodorganisaties.

Met de multidisciplinaire vraagorganisatie helpen we de business hun vraag te articuleren. We bundelen en voeren de regie over de vraag. We spreken met één mond naar de aanbodorganisaties. Op deze manier regelen we verbinding over de kolommen heen. Dit geeft ons slagkracht om oplossingen te realiseren en te versnellen.

De multidisciplinaire vraagorganisatie wordt inhoudelijk gedragen door de CIO's uit de verschillende kolommen en financieel mogelijk gemaakt door het Veiligheidsberaad en het Rijk. Een belangrijk uitgangspunt van deze voorziening is dat er één integrale visie en meerjarenplan wordt opgesteld. De centrale regievoering en commitment van alle partijen uit de kolommen is daarin essentieel. De organisatie formuleert de gemeenschappelijke vraag van en voor de veiligheidspartners.

Een voorwaarde voor het functioneren voor de multidisciplinaire vraagorganisatie is het benoemen van landelijke CIO's per kolom en niveau. Er komt dus één multidisciplinaire CIO en één CIO per kolom. Een eerste inzet voor de invulling van de CIO's is als volgt:

Politie	Domein manager multi (VtsPN)
Brandweer	Directeur/Regionaal Commandant van Veiligheidsregio Kennemerland. Frans Schipper neemt initiatief.
GHOR/AZN	Directeur Hulpverleningsdienst Regio Twente - Aad Groos Directeurbestuurder RAVU - Jack Versluis
Gemeenten	Hoofd BVI VNG - Nancy Bakker of gemeentesecretaris met coördinerende IV functie
Defensie	Defensiestaf / HDIO
Regio/Rijk	Hoofd Informatiebeleid Ministerie BZK - Leo Nieuwenhuizen Directeur Politie & Veiligheidsregio's

ORGANISATIE

Uitgangspunt is informatievoorziening voor crisisbeheersing. Het gaat om multidisciplinaire vragen en multidisciplinaire projecten. De organisatie moet aansluiten op de bestaande structuren en de ontwikkeling van veiligheidsregio's. De multidisciplinaire vraagorganisatie is opdrachtgever en heeft daarvoor rechtspersoonlijkheid. Hier zijn meer opties mogelijk die gezien moeten worden in het licht van de huidige wet Veiligheidsregio's. In de opbouwfase heeft BZK een belangrijke rol. Het is een kleine hoogwaardige organisatie van ongeveer 30 top professionals met kennis van informatievoorziening of crisisbeheersing. Klant- en resultaatgerichtheid zijn belangrijke competenties. De organisatie stelt een meerjarenvisie op aan de hand van de vragen uit alle kolommen. Ook verzorgt ze het portfoliomanagement en voert ze de regie van grote projecten. Daarnaast zorgt de organisatie voor functioneel beheer van bestaande systemen en het implementatiemanagement voor de opdrachtgever.

De kosten zullen naar verwachting niet toenemen. In de jaren daarna zullen de totale uitgaven dalen. We denken ongeveer 10% van de totale kosten te besparen door beter portfoliomanagement.

Kritische succesfactoren zijn:

- Landelijke CIO's krijgen het mandaat van hun eigen kolommen.
- Er is een opdrachtgever die er voor staat en gaat.
- Er is een functionerend financieringsmodel.

STAPPENPLAN

We geloven in deze multidisciplinaire vraagorganisatie en gaan het realiseren.

In de periode tot september 2008 werken we het plan concreet uit en realiseren we commitment bij de opdrachtgever. We bereiden de organisatorische inbedding voor en benoemen de CIO's voor zover dit nog niet is gebeurd. Ook maken we duidelijke afspraken over de financiering.

In de periode van september 2008 tot februari 2009 starten we met de organisatie. We beginnen met een aantal systemen en breiden stap voor stap uit. De initiatieven die voortkomen uit het programma Verbetering Informatievoorziening Multi (VIM) kunnen direct ondergebracht worden bij de multidisciplinaire vraagorganisatie.

We starten met deze beperkte portfolio van projecten en systemen, waarbij gedacht wordt aan Verbetering Informatievoorziening (VIM) Burgernet, GMS en C2000.

EENHEID IN
INFORMATIE-
VOORZIENING!

P PROFESSIONALISERING

'Multi-inzetbare professionals'

26

Selectie van bestuurlijke en operationele professionals vindt plaats op basis van vooraf opgestelde kwaliteitsprofielen en een assessment. Zij beschikken over een certificaat en onderhouden dit.

PRISMA PROFESSIONAL

Alle bestuurlijke en operationele leiders in crisismanagement dienen als Prisma Professional gecertificeerd te zijn. Hiermee maken wij multi-inzetbaarheid over de veiligheidsregio's mogelijk. Prisma in omgekeerde zin dient als beeldmerk: het licht (competenties en kwaliteiten) komt gefragmenteerd (meerkleurig) binnen en gaat er gebundeld (wit) uit. De Prisma professionals worden op basis van vooraf opgestelde kwaliteitsprofielen en een assessment geselecteerd en gecertificeerd. Zij zijn verplicht tot certificering. Een standaard ontwikkelstraat wordt hiervoor ingesteld. Deze certificering moet worden onderhouden door middel van een onderhoudsstraat: 'de Prisma APK'.

REALISATIE

In deze professionaliseringslag staat de mens centraal. We gaan uit van bestaande initiatieven en ideeën, en komen daarnaast met een aantal nieuwe elementen. Tevens is gekeken hoe we versnelling kunnen aanbrengen in de initiatieven die er al lopen.

We hebben acht stappen geïdentificeerd.

1. We stellen de profielen en competenties vast. Dit doen we voor ambtenaren, bestuurders en uitvoerders op landelijk en regionaal niveau.
2. We ontwikkelen een leergang Prisma. De leergang is modulair opgebouwd en er hangt een onderhoudsprogramma aan vast.
3. Medewerkers ondergaan in de regio een assessment dat is ontwikkeld op basis van profielen en competenties. Hiermee wordt gekeken of de medewerker (nog steeds) 'state of the art' is op het gebied van multidisciplinair functioneren. Het verkrijgen van het certificaat is hieraan gekoppeld. Ook ontwikkelen we een assessment voor selectie aan de poort.
4. We regelen het proces van 'inzicht en toezicht' in. De lijnverantwoordelijkheid ligt bij de veiligheidsregio's en de toetsingsverantwoordelijkheid ligt bij de Minister. De Inspectie van Openbare Orde en Veiligheid toetst met regelmaat of de Prisma Professionals voldoen aan de criteria.
5. De RKCCB (Referentiekader Conflict- en Crisisbeheersing) en basisvereisten worden omgezet naar een multidisciplinair kader: het Prisma Referentiekader.
6. We ontwikkelen een ideale standaardruimte en inrichting waarin de crisisstaven COPI, (R)OT en (R)BT optimaal kunnen werken.
7. We onderzoeken de mogelijkheid tot het samenstellen van vaste Prisma teams op regionaal niveau, die als team nationaal uitwisselbaar zijn.
8. Bij het vormgeven van deze werkwijze hebben wij ons met name gericht op de leider OT en leider COPI. Deze werkwijze moeten wij ook vertalen naar de overige crisisniveaus (R)BT, ACO, IBT en MBT.

TIJDPAAD

Stappen	Deadline realisatie
1, 7	01.09.2008
2, 3, 5	01.01.2009
4	01.09.2009
6, 8	01.01.2011

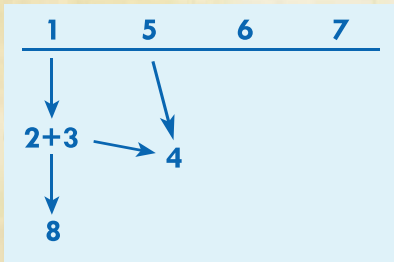
28

De stappen 2 en 3 zijn afhankelijk van de realisatie van stap 1.

Stap 4 is afhankelijk van de realisatie van de stappen 2, 3 en 5.

Stap 8 is afhankelijk van de stappen 2 en 3.

Stap 7 is een pilot en tegelijkertijd een quick win.

AANSTURING

De Minister van BZK fungeert als opdrachtgever en de voorzitter van het Veiligheidsberaad is opdrachtnemer. De examen- en certificeringvereisten worden vanuit AMvB-kwaliteit geformuleerd.

S

STRUCTUURVERHELDERING

“Een eenvoudige structuur met minder spelers en een heldere rolverdeling”.

30

Op de drie niveaus (lokaal, regionaal en landelijk) functioneren geroutineerde en gecertificeerde crisis-kernteams. Externe partners in de crisisbeheersing schuiven na toestemming aan, afhankelijk van de aard van de crisis. Zij staan onder eenduidig bevoegd gezag van het crisiskernteam. Daarnaast kunnen op verzoek van de voorzitter anderen, zoals rijksheren en inspecties, deelnemen aan het crisiskernteam.

AANLEIDING

Onze huidige structuur levert knelpunten op waardoor het zicht op de crisisbeheersing op bestuurlijk en operationeel niveau vertroebelt. Er mist een integrale aanpak binnen de crisisbeheersing, waardoor informatiestromen van beneden-naar-boven en van boven-naar-beneden haperen. De snelheid van crisisbesluitvorming sluit niet meer aan bij de snelheid waarmee de omgeving, gestuurd door mediaberichtgeving, de ontwikkelingen rond een crisis volgt. Daarnaast is in de loop van de tijd een veelheid van partijen actief geworden op het terrein van crisisbeheersing, die veelal werken op basis van eigen specifieke bevoegdheden. We benaderen crisisbeheersing vanuit het eigen deel en niet vanuit het geheel. De opschalingsystematiek van lokaal naar landelijk niveau in de operationele kolom is niet helder. Tenslotte biedt de aanslui-

ting tussen operationele en bestuurlijke niveaus veel ruimte voor verbetering.

STRUCTUUR CRISISORGANISATIE

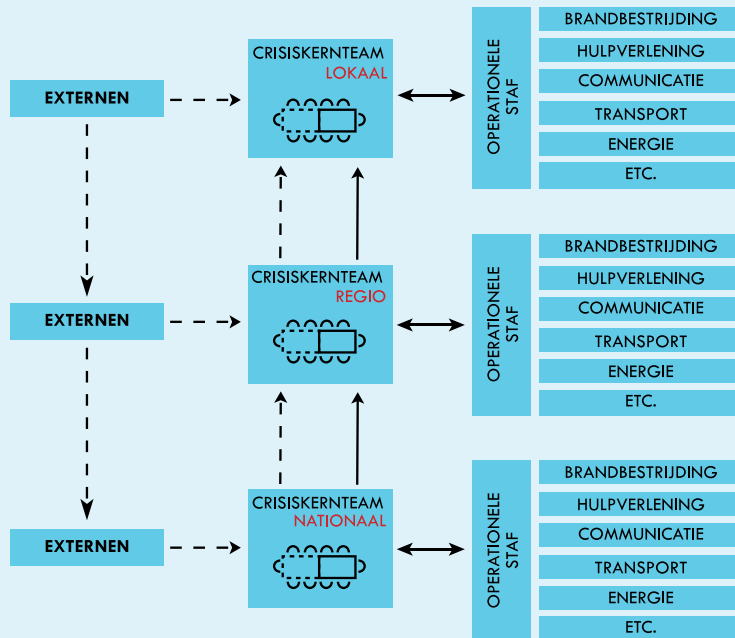
In de nieuwe crisisorganisatie werken we procesmatig in een programmatische context, waarin doelstellingen en regie zijn bepaald. We onderscheiden drie niveaus: lokaal, regionaal en nationaal. Op elk niveau worden alle beslissingen genomen door het crisiskernteam. Alleen beslissers hebben zitting in het team. Op lokaal niveau zijn dit bijvoorbeeld de burgemeester, de hoofdofficier en de korpschef politie. Externe partners schuiven aan na toestemming van de voorzitter van het crisiskernteam afhankelijk van de aard van de crisis. Het escalatiemodel maakt het mogelijk op een hoger niveau alsnog anders te beslissen over de inzet van een geweigerde partner.

EENVOUD
IN
OPLOSSING!

BESTURINGSMODEL CRISISORGANISATIE

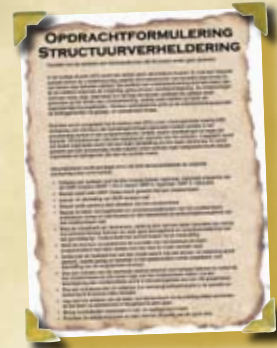
32

De operationele programmatische sturing is een belangrijk element van de toekomstige structuur. Het gaat niet meer om instanties maar om processen zoals brandbestrijding, hulpverlening, transport en communicatie. De operationele staf overlegt met het crisiskernteam. Hiermee wordt losgelaten dat iedere organisatie werkt met een eigen doelstelling en aansturing. Onder centrale regie wordt per organisatie vastgesteld wat de bijdrage kan zijn aan de centrale missie. Dit betekent een wijziging in cultuur ten opzichte van het verleden.

REALISATIE

Om deze structuur te realiseren is op korte termijn commitment nodig vanuit het Rijk en het veld. Zonder dit commitment is realisatie ondenkbaar. We benoemen het Ministerie van BZK als opdrachtgever en als opdrachtnemer VB en de kolommen. We creëren draagvlak voor de plannen en stellen een doctrine op. Bovendien starten we met het professionaliseren van de operatie en het bestuur. Vervolgens is het aan het uitvoerend projectteam om de volgende stappen te zetten:

- Ontwerpen van een systeem voor de drie niveaus uitgaande van vijf GRIP-niveaus.
- Bepalen vanaf welk GRIP-niveau wordt gewerkt met een crisiskernteam.
- Vastleggen van de op- en afschaling van GRIP-niveaus.
- Bepalen welke partners deel uitmaken van het crisiskernteam.
- Bepalen van de taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden van het crisiskernteam (individueel niveau en teamniveau) en nadrukkelijk de beslissingsbevoegdheid van het crisiskernteam vaststellen.
- Borgen van de rolvastheid van deelnemers, zodat zij zich niet met zaken bemoeien die niet tot hun primaire domein behoren en waar geen bevoegdheid en verantwoordelijkheid aan ten grondslag ligt. Een belangrijk element is het onderscheid tussen rol en rolopvatting.
- Uitwerken van de structuur waarbinnen de voorzitter van het kernteam de leden programmatisch kan laten werken met één doel en onder een centrale regie.
- Onderzoeken van de haalbaarheid van een model waarin met een binnen- en buitenring wordt gewerkt, waarbij gezag en operatieën in een gezamenlijke ruimte vergaderen, en zonder vergaderklok-structuur.
- Een voorstel doen voor de werkwijze waarop externen zich kenbaar behoren te maken bij het crisiskernteam en zich onder regie van het crisiskernteam te stellen.
- Een procesvoorstel doen om de aanwezigheid/participatie van externen in de operatie en besturing af te dwingen.
- Vastleggen hoe anderen dan leden van het kernteam na melding aansluiten bij het team c.q. operationeel in het gebied te werk gaan.
- In kaart brengen van noodzakelijke wijzigingen in wet- en regelgeving.
- Prioriteren van de aandachtspunten en starten met het uitvoeren van de quick wins.

ONTWIKKELING IN VEILIGHEIDSREGIO'S

“Het benutten van de ontwikkeling van de veiligheidsregio's”

34

De veiligheidsregio's zijn in opbouw. De nieuwe werkwijze op het gebied van de informatievoorziening wordt daar gelijk in meegenomen.

We hebben gekeken of de huidige ontwikkelingen rond de Veiligheidsregio's van invloed zijn op de voorstellen voor professionalisering en informatievoorziening. Op basis van informatie uit de verschillende kolommen hebben we een aantal adviezen en aandachtspunten voor wetgeving, uitvoeringsorganisaties, financiën en overige zaken opgesteld.

WETGEVING

- Na advies van de regio's bepaalt de minister van Binnenlandse Zaken (BZK) van welke Veiligheidsregio de voorzitter de bestuurlijke verantwoordelijkheid heeft bij een bovenregionale crisis. Dit vereist wel een aanpassing op de Wet op de Veiligheidsregio's.
- In het huidige wetsvoorstel wordt het Veiligheidsberaad niet benoemd. Het Veiligheidsberaad is de gesprekspartner voor het Ministerie van BZK, dus ook voor afspraken over professionalisering en informatievoorziening. Dit moet vastgelegd worden in een bestuursakkoord tussen het Rijk en 25 Veiligheidsregio's.

- Voor de uitvoering van de afspraken richt het Veiligheidsberaad bestuurscommissies en adviescommissies op. Zo is de Raad MIV de adviescommissie van het Veiligheidsberaad voor de Informatievoorziening. Verder zijn de bestuurscommissie Brandweer, de bestuurscommissie GHOR en de Taskforce gemeentelijke processen ingericht. Dit voorkomt dat er individuele afspraken worden gemaakt tussen het Rijk, de Veiligheidsregio's en de koepelorganisaties.
- De Wet Ambulancezorg is gekoppeld aan behandeling van de Wet op de Veiligheidsregio's. Deze ligt in de Eerste Kamer en wordt nu aangehouden. Dit gaat ook over informatievoorziening en positionering van de meldkamer. Vergunning voor de ambulancezorg moet worden aanbesteed. De Veiligheidsregio kan dwingende kwaliteitseisen opleggen. Zij moet kwaliteitseisen stellen aan de informatievoorziening bij aanbesteding van de ambulancezorg.
- Het Ministerie van BZK bepaalt, op advies van de Raad MIV, een aantal informatievoorzieningstandaarden. Dit schept duidelijkheid. Voorwaarde is dat MIV gezaghebbend en kwalitatief hoogstaand is. Dit heeft een aanpassing van art. 20 nodig.
- De behandeling Wet op de Veiligheidsregio's moet worden voortgezet en 1 januari 2009 in werking treden. Aanpassingen zijn nog mogelijk maar dit mag geen vertraging opleveren. Andere onvolkomenheden moeten zo snel mogelijk daarna worden hersteld.
- Politiewet vaart eigen koers. De uitkomsten, bijvoorbeeld het samenvoegen van politieregio's, raken de Veiligheidsregio's.

UITVOERINGSORGANISATIES

- Maak gebruik van bestaande uitvoeringsorganisaties. Zoek voor de multidisciplinaire samenwerking op nationaal niveau aansluiting bij Voorziening tot samenwerking Politie Nederland (VtsPN). Dit vraagt een opdracht (en minimaal mandaat) van de Veiligheidsregio's en een grotere oriëntatie van VtsPN op multidisciplinair.

FINANCIËN

- Vanwege verlengd lokaal bestuur is in de wet expliciet gekozen voor hybride financiering. De nadelige gevolgen hiervan op korte termijn verkleinen door concentratie van geldstromen. Het Ministerie van BZK zal stoppen met de kleine subsidies.
- Bij nieuwe taken moet informatievoorziening een integraal onderdeel uitmaken van de opdracht, inclusief de financiering daarvan.
- Breng de financiële gevolgen in kaart van verdergaande professionalisering op lange termijn, bijvoorbeeld de gevolgen voor vrijwilligers.

Overig

- Landgrensoverschrijdende zaken vragen aandacht. Bepaalde locaties zijn meer risicovol dan andere. Deze moeten specifiek terugkomen.
- In het kader van professionalisering verdienen bepaalde gebieden met extreme risico's extra aandacht. Inventariseer deze en lever maatwerk op de inrichting van de veiligheid in die gebieden.
- Er bestaat, ondanks de successen, geen positief beeld over de informatievoorziening crisisbeheersing. Imago is een succesfactor. In het programma moet de aandacht voor het imago een vast onderdeel zijn.
- Het Programma Vitale Infrastructuur brengt in kaart wat de grootste risico's in de vitale infrastructuur zijn. Energie, informatie & Communicatie en Drinkwaterleidingen zijn het meest risicovol. De Veiligheidsregio's krijgen taken om zich op deze risico's te prepareren. Er is een mogelijkheid om met dit programma de informatievoorziening beter te borgen.

D DRAAGVLAK

*“Alle ketenpartners
doen enthousiast mee.”*

38

Draagvlak en commitment bij sleutelfiguren op landelijk en regionaal niveau zijn noodzakelijk voor het succes van het programma. Knelpunten, zoals de financiën zijn boven water en opgelost. Er is een strakke communicatiestrategie.

Niet alle sleutelfiguren waren aanwezig bij de sessie. Een denktank krijgt de opdracht deze te identificeren om hen te laten aanhaken. Verder zal de denktank een aantal ambassadeurs benoemen en een bijeenkomst organiseren. ‘Verleiding’ is in deze het sleutelwoord. Het organiseren van een dergelijke bijeenkomst zien wij als basisvoorwaarde voor succes. Een groep van ongeveer 30 personen zal hiervoor worden uitgenodigd: voorzitter Kbb, voorzitters Veiligheidsregio’s, ministers van BZK, Defensie en Justitie en het topmanagement van de kolommen (directeuren Veiligheidsregio’s, Korpschefs, Regionaal Geneeskundig Functionarissen, regionale brandweercommandanten, Coördinerend Gemeentesecretarissen). Resultaten van deze bijeenkomst dienen een gedeelde probleemstelling te onderschrijven met aangegeven oplossingsrichtingen en een akkoord t.a.v. de randvoorwaarden, waaronder financiering en plan van aanpak. We creëren draagvlak door te belonen en incentives te bieden, maar we leggen ook sancties op indien afspraken niet nagekomen worden (‘carrot and stick’ principe). Zodra deze groep akkoord is, zal een programmaorganisatie worden ingesteld.

PROGRAMMAORGANISATIE

Aan het hoofd van de programmaorganisatie zwaait een DG de scepter. Naast een DG heeft de programmaorganisatie ook een regiegroep. De minister van BZK vormt het boegbeeld en trekt er een aantal ambassadeurs op bestuurlijk niveau bij. Het programmateam wordt geselecteerd op basis van passie en op nader te

definiëren competenties. Enkele essentiële cultuurelementen zijn vakmanschap, transparantie, leren, samenwerken en omgevingsbewustzijn. Om draagvlak te behouden worden klantgroepen per regio ingesteld. In deze klantgroepen willen we ook tegendraadse mensen hebben van wie we kunnen leren. Bij de 'kick-off' van het programma zullen een aantal 'markten' worden georganiseerd waar goede initiatieven en 'best practices' worden getoond. Ten slotte wordt een relatiemanager aangesteld die regelmatig het aanwezige draagvlak monitort.

PLAN VAN AANPAK

De aanpak tot oktober is als volgt:

- starten met markt over 'best practices'
- klantmanagement langs regio's organiseren
- procesmanagement organiseren
- opstellen programmaplan

Vanaf oktober pakken we de volgende zaken op:

- opstellen communicatieplan
- instellen voorlopergroepen vergelijkbaar met E-GEM
- invullen van randvoorwaarden, waaronder enthousiasmeren en ruimte maken op DG niveau
- monitoren
- organiseren van een volgende ASE in maart 2009

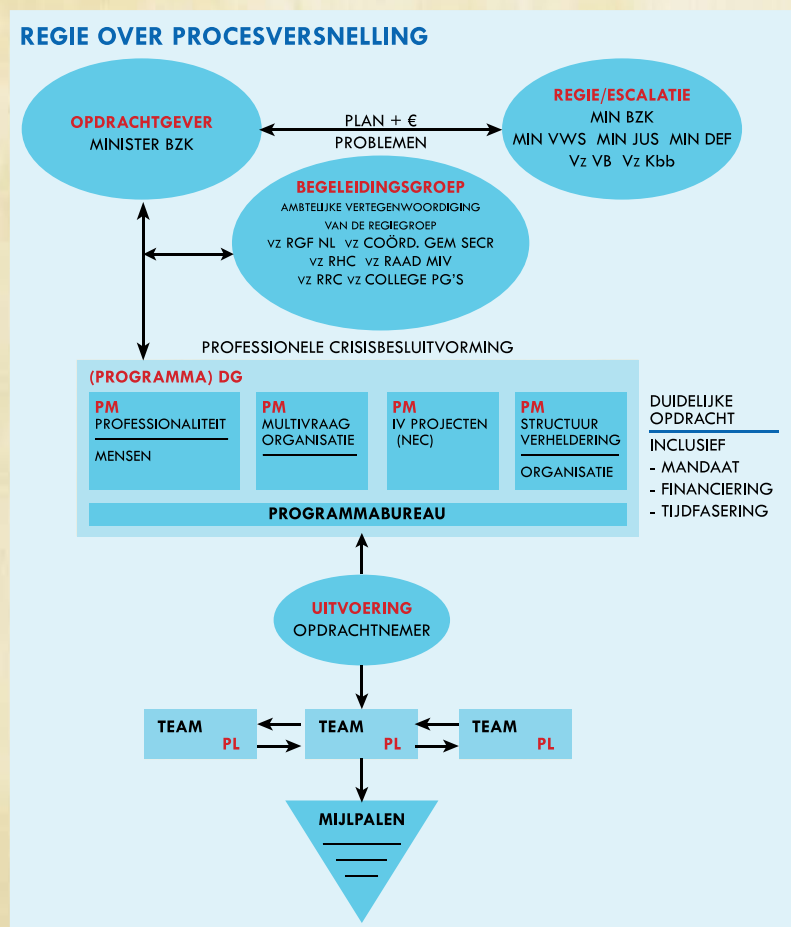
CENTRALE REGIE

“Een programma onder centrale regie.”

40

De minister van BZK zal gevraagd worden het opdrachtgeverschap op zich te nemen en om overleg met de partners tot een voorstel te komen voor een krachtige centrale regie.

De regie spitst zich toe op het eenduidige opdrachtgeverschap vanuit de minister van BZK die zich gesteund ziet door een regie/escalatiegroep en een begeleidingsgroep.

Het programmamanagement is belegd bij een (programma) DG die met behulp van een programmabureau verantwoordelijk is voor de integratie van de diverse programmadelen en voor het halen van de mijlpalen. Hij zoekt voor wat betreft de concrete uitvoering aansluiting bij de diverse actoren in het veld en faciliteert en coördineert de diverse deelprogramma's. Het betreft Professionalisatie, Multidisciplinaire vraagorganisatie, Informatievoorziening projecten (NEC) en Structuurverheldering.

De aansturing van deze projecten geschiedt door nog aan te wijzen opdrachtnemers, die daarvoor gemandateerd worden door de minister van BZK. Er is een directe lijn tussen de (programma) DG en opdrachtnemers, die de taakverdeling onderling bewaken. Het programmabureau wordt eerst ingericht. Zij ontwikkelen de businesscase voor de verdere programma-uitvoering.

RISICO'S EN OPLOSSINGEN

Bij dit programma hoort risicomangement. We hebben risico's en mogelijke oplossingen geïdentificeerd op drie terreinen: draagvlak en commitment, middelen en externe partijen. Op het gebied van de middelen is het van belang dat we prioriteiten stellen en het geld bij elkaar krijgen om het programmabureau in te richten. Door een beroep te doen op de professionaliteit van de mensen willen we eventuele weerstanden binnen de organisatie overwinnen.

DRAAGVLAK EN COMMITMENT

Risico's	Oplossingen
Te veel consensus nastreven, streven naar evenredige vertegenwoordiging	Eenduidige aanwijzingen door opdrachtgever (baas = baas)
Geen echte commitment, vertrouwen	Overtuigen door (eerste) resultaten laten zien
Eigen belang Veranderbereidheid Cultuur en managen van verwachtingen	Identificeren afbreukrisico's Taakopvatting teams
Onbegrip bij sleutelfiguren	De juiste sleutelfiguren
Verschillende percepties over nut en noodzaak	Zie hoofdstuk Draagvlak

42

MIDDELEN

Risico's	Oplossingen
Te weinig budget Financieringsstructuur	Prioriteiten stellen Start-up financieren uit FES ¹
Gebrekkige implementatie/ ondersteuning (early adapter model)	Businesscase opstellen voor totale wijziging (++ en --)
Ontbreken noodzakelijke materiele en personele condities ²	Materieel en personeel zijn te koop!
Verwerving duurt lang vanwege Europese wetgeving ten aanzien van aanbesteding	Lijdelijk toezien

EXTERN

Risico's	Oplossingen
Media	Goede PR en communicatie
Te weinig focus op burger	"Wat zal het echte effect op de samenleving zijn?"
Vakbonden	Appelleren aan professionaliteit
Politiek	Kamer vraagt juist om gedegen integrale oplossingen (betrek Vaste Kamercommissies)
Wet- en regelgeving niet consistent	Alert op zijn en zonodig oplossen door aanpassingen

¹ Dit programma past in de doelstellingen van Fonds Economische Structuurversterking (FES). FES geld is relatief snel beschikbaar.

² Als we niet de juiste, opgeleide mensen hebben kunnen we die inhuren.

We willen versnellen. Het tijdstraject dat we voor ogen hebben is ambitieus. We starten nu met de voorbereiding van het programma. Na een maand (T+1) willen we initieel commitment hebben van de regiegroep en op T+3 formeel commitment. We willen dan ook de financieringsconstructie rond hebben en het programmabureau opstarten. Op T+5 willen we de deelplannen accorderen en de realisatie starten van onder andere de multidisciplinaire vraagorganisatie. In januari 2011 ronden we het programma af en heffen we het programmabureau op.

A AFSLUITING

HARRY BORGHOUTS

We hebben eerder in deze sessie besproken dat het goed zou zijn om een slotverklaring op te stellen als hulpmiddel om te communiceren. Met een klein committee hebben we een slotverklaring opgesteld. De verklaring is volledig in lijn met de inhoudelijke uitwerkingen van de verschillende teams. We hebben de deeltteksten afgestemd met de verschillende teams. Onder de verklaring hebben we alle namen van de deelnemers geplaatst. Dit is ons gezamenlijk statement. De slotverklaring bevat de hoofdlijnen van onze visie. Wij allen, zijn ambassadeurs om deze voorstellen uit te dragen.

TON ANNINK

Als sponsorgroep hebben we op een gegeven moment besloten dat we het niet over governance zouden hebben. We wilden het vanuit de techniek aanvliegen. Het is een fantastische bijvangst van deze drie dagen dat we klein onderhoud hebben gepleegd aan een aantal belendende percelen. Het begrip en respect voor elkaars vakmanschap is met deze sessie toegenomen. Na een aantal jaren op het Ministerie van BZK heb ik in 2003 de stap naar het Ministerie van Defensie gemaakt.

Ik heb me vaak met een soort ingehouden procedurele woede afgevraagd waarom civiel-militaire samenwerking zo moeilijk verloopt. Dan zoek je de kans om dat op een moment met elkaar te bespreken. Wat ongelooflijk belangrijk is dat we voortgang kunnen organiseren. Het mooie is dat dit zich nu al aftekent. Het is belangrijk dat we in de vervolgstappen dit ordentelijk doen om de winst van het heden te incasseren. Dat zal zeker wat gedoe betekenen. Er moet uiteindelijk convergentie zijn in de opvattingen van degenen die hier niet aanwezig waren. Dat gaat lukken, want over 30 jaar als de geschiedenisboeken geschreven worden, zijn jullie de enigen die kunnen zeggen dat jullie erbij waren. Dat geeft ons allen de plicht om het bereikte resultaat van deze sessie te borgen! Ik wil jullie ontzettend bedanken. Het was heel hard werken!!

COR DE VOS

Ik ben pas betrokken sinds januari. Ik was best sceptisch toen ik hoorde over de ASE. Wat zal het worden? Ik kwam hier maandag met een frisse tegenzin aan. De scepsis is de afgelopen dagen wat mij betreft verdwenen. Inbreng, enthousiasme en gedrevenheid van jullie allemaal heeft dat teweeg gebracht. Het resultaat staat er ook naar. De slotverklaring geeft een plicht tot commitment, maar het geeft ook de energie om Nederland een stuk veiliger te maken. Ik denk dat het goed is voor een aantal groepen die hier niet waren een soort mini ASE's te organiseren om te ervaren welke oplossingen wij uitgewerkt hebben en waarom. Het resultaat moet uitgedragen worden naar de sleutelfiguren. De tijd die wij allen hierin hebben gestoken zal rendement opleveren.

ASE Team bedankt!

DE SPONSOREN

Cor de Vos	Voorzitter Raad voor de Multidisciplinaire Informatievoorziening Veiligheid
Dick Schoof	Directeur-generaal Veiligheid, Ministerie van BZK
Hans van der Vlist	Directeur-generaal Rechtspleging en Rechtshandhaving, Ministerie van Justitie
Tijbbe Joustra	Nationaal Coördinator Terrorisbestrijding
Ton Annink	Secretaris-generaal Ministerie van Defensie

DE DEELNEMERS

Naam	Functie	Organisatie
Aad Groos	Directeur Hulpverleningsdienst Regio Twente	Hulpverleningsdienst Regio Twente
Aad Meijboom	Korpschef	Regiopolitie Rotterdam-Rijnmond
Ad Nederlof	Gemeentesecretaris/lid stuurgroep Informatievoorziening Raad MIV	Gemeente Maarssen/Veiligheidsregio Utrecht
Arco Groothedde	Lid Raad van Bestuur	Kadaster
Bernard Welten	Korpschef	Regiopolitie Amsterdam-Amstelland
Chris Dijkens	Hoofd Stafafdeling Crisismanagement	Ministerie van VROM
Cor de Vos	Burgemeester/Voorzitter Raad MIV	Gemeente Nieuwegein/Raad MIV
Corrie Kars	Beleidsadviseur KC	Regiopolitie Amsterdam-Amstelland
Dick van Lingen	Hoofd DCC-Justitie	Ministerie van Justitie
Dick Heerschop	Hoofd Keteninformatievoorziening	Ministerie van Justitie
Eric van der Horst	Hoofd	Landelijk Operationeel Coördinatie Centrum
Ewald Riks	Directeur projectdirectie Veiligheid begint bij Voorkomen	Ministeries van Justitie en BZK
Frans Schippers	Directeur/Regionaal Commandant	Veiligheidsregio Kennemerland
Freddy Aarts	Informatievoorziening manager Koninklijke marechaussee	Ministerie van Defensie
Freek van Elswijk	Manager crisis informatievoorziening, Directie Crisisbeheersing	Ministerie van BZK
Geert Jan van de Ven	CIO	KLPD
Gert van Beek	Plv. Coördinator Bewaking en Beveiliging	Nationaal Coördinator Terrorisbestrijding
Gerard Laanen	Hoofd DCC	Ministerie van Verkeer en Waterstaat
Gert Jan Bos	Plv. Directeur-generaal	Ministerie van BZK
Han Arends	ICT-manager, lid programmaraad IM NVBR	Veiligheidsregio IJsselland Brandweer
Han Moraal	Procureur Generaal, Parket Generaal	Ministerie van Justitie
Hank Ort	Hoofddirecteur Informatievoorziening en Organisatie	Ministerie van Defensie
Hans Kwakernaak	Sectiehoofd "C2 en Inlichtingen beleid"	Ministerie van Defensie
Hans van der Vlist	Directeur-generaal	Ministerie van Justitie
Harry Borghouts	Commissaris van de Koningin	Provincie Noord Holland
Henk Geveke	Directeur Crisisbeheersing	Ministerie van BZK
Ingeborg Hofstede	Plv. Regionaal Geneeskundig Commandant	GHOR Haaglanden
Ingrid Steens	Bestuurlijk adviseur	Raad MIV
Jaap Roos	Business Director Public Security	Capgemini Nederland B.V.
Jack Versluis	Directeur/bestuurder	RAVU
Jan Lavèn	Programmamanager Bedrijvigheid, Innovatie en Veiligheid	Gemeente Utrecht
Jan Los	Directeur Verkeersleiding	ProRail

Johan de Vet	Plv. Commandant Bedrijfsgroep	BG ICT
Johan Wiltvank	Directeur Justitiële Informatiedienst	Ministerie van Justitie
Kees Möhring	Directeur Externe Relaties	Nederlands Forensisch Instituut
Leo Kooijman	Projectleider Netcentric	Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond/ Ministerie van BZK
Leo Nieuwenhuizen	Hoofd Informatiebeleid	Ministerie van BZK
Leon Bovée	Directeur	Voorziening tot samenwerking Politie Nederland
Leon Kuijs	Korpschef/portefeuillehouder informatievoorziening RHC	Politieregio Brabant Zuid-Oost
Luc Benoist	Hoofd Nationale Operaties	Ministerie van Defensie
Marcel Nieuwenhuis	Strategie	Voorziening tot samenwerking Politie Nederland
Marius van Zeijts	Senior beleidsadviseur	Ministerie van Defensie
Matthieu Borsboom	Directeur Operationeel Beleid, Behoeftestellingen en Plannen/ NEC Regiegroep	Ministerie van Defensie
Michel Marijnen	Burgemeester/lid Raad MIV	Gemeente Roosendaal/Raad MIV
Michiel Oosterwijk	Senior Business Consultant OOV, Defensie Telematica Organisatie	Ministerie van Defensie/NCTb
Mireille Beumer	Coördinerend senior beleidsmedewerker/ Projectleider IASV	Ministerie van BZK/Raad MIV
Paul Hanraets	Programmanager GEO	Raad MIV
Peter van Dolen	Hoofd Expertisecentrum Risico- en Crisis- communicatie en waarnemend hoofd NCC	Ministerie van BZK
Pieter Frijns	Verantwoordelijke IV-strategie en -innovatie, Hoofddirectie Informatievoor- ziening en organisatie	Ministerie van Defensie
Reinier Eijzenring	Programmamanager Programma Veiligheidsregio's	Ministerie van BZK
Reinout Gunst	Veiligheidscoördinator	Divisie Havenmeester/ Havenbedrijf Rotterdam N.V.
Ric de Rooij	Hoofd Inspectie Openbare Orde en Veiligheid	Ministerie van BZK
Rob Brons	Regionaal Commandant Brandweer	Hulpverleningsregio Haaglanden
Rob Duiven	Plv. Directeur Regie	NCTb
Rosalie Kramer	Secretaris Raad MIV	Raad MIV
Ruub Petow	Nationaal projectcoördinator Veiligheidsregio's politie	NPI
Sabine Geerdes	Beleidsmedewerker IBV	Ministerie van BZK
Sipke Benus	Hoofd bureau GHOR/FOR/MKA, tevens plv. RGF	Hulpverleningsdienst Groningen
Theo Bosschert	Hoofd unit Operationele Coördinatie	KLPD
Tineke Vos-van Zand- bergen	Adviseur Strategie en Informatievoorziening	Ministerie van BZK/Fox Business Services
Ton Annink	Secretaris-generaal	Ministerie van Defensie
Willem Voogt	Programmadirecteur Informatievoorziening	Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding
Willem van den Bos	Commandant Regionaal Militair Commando West	Ministerie van Defensie
Willy Waalderbos	Plv. Dijkgraaf	Waterschap Rijn & IJssel
Wouter Jong	Coördinator Crisisbeheersing	Nederlands Genootschap van Burgemeesters

